

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

In die natalis

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

in die sabbati. De hac scifi-
catione dicit Exodi. xvi. Requies
sabbati sacrificata est domino
Et Leuiti. xxiij. Sex diebus
facietis opus. dies septimus
quod sabbati requies est voca-
bitur sanctus. Sanctificamini
igitur hodie ut sitis cras a pra-
uis cogitationibus immunes.
Exodi. viij. Faciam mirabilem
terram iessu in qua est plus mensura
ut non sint ibi musce. nec ca-
nifera muciatur ibi. cras erit signum
illud. Sanctificamini hodie
ut sitis cras filii sanctorum simili-
les et coequales. Thob. viij.
Sara surge et deprecemur do-
minum hodie et cras et secundum
cras. filii enim sanctorum sumus. et
non possumus ita coniungi si-
cut gentes quae ignorant deum.

Sanctificamini hodie ut si-
tis cras sancte nouitatis ca-
paces et mese celestis partici-
pes. Exo. xvi. Vespere comedetis
carnes et mane saturabimini
panibus. Et Num. xi. Sanctificamini.
cras enim comedetis carnes. quod
verbum caro factum est et habitabit
in nobis.

Sanctificamini hodie ut si-
tis cras vacantes et videtes
et mirabilia dei contemplates
Josue. iij. Sanctificamini cras
enim faciet dominus inter vos

mirabilia. Et. liij. Regum. vij.
In tempore hoc cras modus simili-
le statere vno erit. et duo mo-
di statere vno in porta sama-
rie etc. quod adaptet prudens
negociator.

In die natalis.

Verbum

Verbum caro factum est
et habitabit in
nobis Johis. i.

Verbum dei christus est. De quo
psalmus. Eructavit cor meum ver-
bum bonum. Et Apocal. xix.
Et qui sedebat super equum
album. nomen eius erat verbum
dei. Hoc verbum quattuor mo-
dis habitat in nobis. per car-
nis assumptionem. per virtutum
et gratiarum distributionem. per
cordis letitiam et iubilationem.
per sacramentorum participa-
tionem. Unde Iesus. Per car-
nem. per virtutes. per spirituales.
Cordis letitiam. per sacramenta
salutis. De prima inhabi-
tatione. quae est per carnis assump-
tionem. Apocal. xix. Ecce ta-
bernaculum dei cum hominibus. et ha-
bitabit cum eis. Per taberna-
culum dei accipere debemus vite-
rum virginalem. de quo christus pcedens
tanquam sponsus de thalamo si-
nouus homo in hunc mundum no-

In die natalis domi.

biscū habitatur? aduēit. nō
qdē i sua maiestate aparēs.
sed in nra ifirmitate. vt se no
bis ptemparet. z p oia fribo
sillis fieret Heb. ij. Debuīt p
omia fribo similari vt miseri
cors fieret. et fidelis pōrifex
ad deū vt repropiciaret deli
cta ppli. In eo ei i q̄ passus ē
ipe z temptat. potens est et
eis q̄ tēptant auxiliari. Dic
oñdit apl's satis luculenter
vtilitatē quā psecuti sumus
ex h̄ q̄ verbū ca. fa. est et ba. i
nobis. Auxiliū. s. diuīe mise
ricordie p̄ molestias tēptati
onū. z repropiciationē diuī
ne clemētie p̄tra offensas de
lictoꝝ. Hāc inhabitatonez
corpis nri sibi frequentē ad
memoriā reuocam? cū dici
mus. Memēto salutis a. q̄
nri q. c. zc. Sed heretici z iu
dei nō credūt tam familiare
p̄uberniū dei. s. z hoīs poru
isse fieri. Ps. Etem non cre
dētes inh. dñm deū. z ex hoc
de? despeccionē z p̄tempuz
tulit vnde maxie honorari z
diligē debuit. Descōa in
habitatiōe q̄ est p virtutū di
stributionē z p grāz infusio
nē dicit. ij. Coz. vj. Vos estis
templuz dei viui. sicut dixit
dñs. qm̄ inhabitabo cum il

lis z inambulabo. z ero illo
rū deus. z ipi erūt mibi po
pul. Qd vtiq̄ fieri oportet
p virtutū z grāz atq̄ dono
rū sc̄ispūs plenitudinē. q̄b?
christ? caput nrm singla mē
bra ecclesie sue influit. z sicut
torrens affluentissim? nos
infundit. imo tanq̄ diluuiū
inuudans totā terrenitatez
nram subuertit. Ps. Domi
nus diluuiū inha. facit Job
xij. Si p̄tinuerit aquas om
nia siccabuntur. si dimiserit
eas subuertēt terrā. Virtu
tes sunt q̄ dignū deo in nob
habitaculū faciūt. q̄ bene di
luuiū cōparant p̄pter vebe
mentia z violentia sui mot?
z impetus q̄ vicia expellunt
z pctā diluunt. Quis neget
xpm̄ habitare in cordibz fi
deliū suozū q̄ quotidie i gra
tia pficiunt. z de h̄tute in vir
tutē ascendūt. Vtiq̄ in cor
dibz taliū p spm̄ san. puer ie
sus cōcipit. p fidez generat.
p spem obstetricat. p carita
tē genibz excipit. p sobrieta
tē z tēperantiā vberibz lacta
tur. p paupertatē pannis iuol
uitur. p obedientiaz fasciis
astringit. p bñilitatez p̄sepio
reclinat. p verba casta z ho
nesta docet fari. p iusticie se

mitas gradū. p̄stantiā anī/
mī viribz īcrescit. p̄ lōganīmī
tatē z p̄seuerantiā in virū p̄fe
ctū p̄surgit. Unde Eph. iij.
Donec occurram⁹ omēs in
vnitatē fidei z agnitionez fi
lij dei in virū p̄fectum. ī mē
surā etatis plenitudinis xp̄i

De tertia inhabitatōne q̄
est p̄ cordis leticiā z iubilati
onē. dicit. ij. Paral. vj. Ergo
ne credibile est vt habitet de
us cū homibz sup terrā. Ha
bitat de⁹ ī nobis q̄n causas
tristitie. i. p̄ctā a p̄scientie no
stre habitacul⁹ excludimus.
z in domo gaudemus. Leo
papa. Req̄z eī fas ē locū esse
tristitie vbi natalis est vite. q̄
p̄sumpto mortalitat⁹ timo
re. ingerit nob̄ de eternitate
leticiā. Hec deuotio generat
sepe ex deuotiōe solennita
tū xp̄i. qz tunc in nobis ascē
dit de⁹ q̄si in iubilatiōe et in
sono tube īestimabiliū gau
diorū. Ps. Ascēdit de⁹ in iu
bilatiōe. z dñs in voce tube.
Blo. Jubilus est ineffabile
gaudiū qd̄ nec taceri debet
nec exprimi valet. qd̄ ecclia
rēp̄sentat in p̄cipuis festiui
tatibz circa eandē vocē vari
as formādo melodias. vt in
natali dñi. sup tanq̄z sp̄s

z sup fabricē mūdi. q̄si nō va
lens exprimere mētis hilari
tatem sentiēs imp̄fectionez
suā. sicut Hierē. cum diceret
ad dñm a. a. a. Dñe deus ne
cio loqui. qz puer ego sum.
Et moyses postq̄ cepit loq̄
cum dño dicit se factuz fuī/
se tardioris et impeditioris
līgue. qui tñ omī egyptiorū
sapiētia erudit⁹ erat. Nō po
terit latere q̄ verbū incarna
tum habuerit in corde. pro
det em̄ leticiā suā vel cantan
do vel orādo vel ad īternos
amplexus sponsi recurrēdo
qui habēt fieri in anima fm̄
sensus intellectuales quib⁹
videt̄ eterni sponsi sūma pul
chritudo sub ratiōe splēdo
ris. Audīt̄ summa armonia
sub ratiōe verbi eterni. Su
statur summa dulcedo sub
ratiōe sapiētie cōprehēden
tis vtrūq̄. verbū. s. z splendo
rem. Odozat̄ sūma fragran
tia sub ratiōe verbi inspira
ti in corde. Astringitur sum
ma suauitas sub ratiōe ver
bi incarnati habitantis in
ter nos corporaliter et red
dentis se nobis palpabile.
osculabile. et amplexabile p̄
ardentissimam c̄aritatē.
sicut ptz de sancto Frācisco

Do. infra oc. na. chxi

qui nō solū hoc festū in^hba
buit. sed foris in p̄sepio qđ
erexit. De q̄rta inhabita
tione q̄ est p̄ sacri altar̄ par
ticipationē. dz. iij. Regū. viij.
Impleuit glia domū dñi. et
ait Salomon. Dñs dixit. vt
habitaret in nebula. z Joh.
vj. Qui māducat meā car. et
bibit meū san. zc. vsq; ibi. in
me manet z ego in eo. Et a
poca. iij. Ego sto ad ostiū z
pullo zc. Bern. Sacm̄ cor
poris et sanguis p̄ciosi duo
opaf in nob. vt videlicet z sen
sum muniat. z in grauiorib;
petis cōsensum oīno tollat.
Siq; n̄m nō tam sepe mō
nec tam acerbos sentit mo
tus iracūdie inuidie luxurie
aut ceteroz h̄mōi. gfas agat
corpi z sanguini. qm̄ h̄tus sa
cramēti opaf in eo. Habeo
p̄bū sed in carne. z mibi ap
ponit̄ veritas sed i sacramē
to. Angelus ex adipe frumē
ti saginat̄ z nudo saturatur
grano. me oportet interim q̄
dam sacramenti cortice esse
stentum. panis furfurel̄ l̄fe
palea. velamine fidei. et hec
talía sunt q̄ gustata afferunt
mortē. si nō de primitiis spi
rit̄ quātulūcunq; accipiāt
condimentuz. Deniq; absq;

spiritu. z sacramentū ad iu
diciū sumit̄. z caro non pro
dest quicq;. z l̄ra occidit. et si
des mortua est. Sed spiri
tus est q̄ vinificat vt viuā in
ip̄is. at quantalibet sane ha
bundātia sp̄is pinguescat.
ista oīno nō pari iocūditate
sumunt̄. cortex sacramenti z
adeps frumēti. fides et spe
cies. memoria z p̄sentia. eter
nitas z temp̄. vultus et spe
culū. imago dei z forma ser
ui. Nempe in his oīib; fi
des locuples. intellect̄ pau
per. Carne igit̄ pascimur. ca
ro enim ch̄risti vere est cib̄.
Amen.

Dominica infra octa
uas natiuitatis xp̄i.

Wanto

q̄ tempore heres
parvulus est ni
hil differt a ser

uo zc. Galat. iij. Heres iste
parvulus. id est. humil̄ ch̄ri
stus est. qui vt nos heredes
regni celest̄ institueret. a ser
uo nihil se differre ostendit̄
in quattuor. scz in carnis as
sumptōne. in baptis̄mi susce
ptione. in pedū discipulorū
suoruz ablutione. in crucis
passione. Unde p̄sus. Cor/